

PRÁVO III. AUTORSKÉ PRÁVO

DIFA JAMU

2015/16

JUDr. Lenka Valová

PODMÍNKY STUDIA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

- DOCHÁZKA NEJMÉNĚ 80%
- PRŮBĚŽNÁ PŘÍPRAVA A STUDIUM
DOPORUČENÉ LITERATURY
- ZPRACOVÁNÍ ZADANÝCH SEMINÁRNÍCH
PRACÍ, AKTIVITA V SEMINÁŘI
- ABSOLVOVÁNÍ ZÁVĚREČNÉHO TESTU
ZNALOSTÍ

DOPORUČENÁ LITERATURA

- Příslušné právní normy + používání Automatizovaného systému právních informací (ASPI)
- Elektronická verze JUDr. Lenka Valová Právo autorské – DIFA JAMU 2015/16
- Ivo Telec Přehled práva duševního vlastnictví 1, nakladatelství Doplněk MU 2002
- Ivo Telec Tvůrčí práva duševního vlastnictví, nakladatelství Doplněk MU 1994
- Michal Šalomoun Ochrana názvů, postav a příběhů uměleckých děl, C.H. Beck Praha 2003
- Jiří Srstka Autorské právo v divadle, nakladatelství NAMU 2006
- Jiří Čermák Internet a autorské právo 3. vydání, nakladatelství Linde 2003
- Milan Kundera Nechovejte se tu jako doma, přáteli, Atlantis 2006
- Aleš Rozehnal Mediální právo, Vyd. a nakl. Aleš Čeněk, s.r.o. 2003
- Jiří Čermák Internet a autorské právo, Linde Praha a.s. 2004
- Chloupek, Košut, Srstka Smlouvy v divadelní praxi, NAMU 2013

SOUČÁST PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- PRÁVO K NEHMOTNÝM STATKŮM
  - PRŮMYSLOVÁ PRÁVA
  - AUTORSKÁ A S NÍM SOVISEJÍCÍ PRÁVA
- PRÁVNÍ ÚPRAVA OBSAŽENÁ V ZÁKONĚ
Č. 121/2000 Sb., O PRÁVU AUTORSKÉM,
O PRÁVECH SOUVISEJÍCÍCH S PRÁVEM
AUTORSKÝM + NOZ
- [..\ASPI\AZ.doc](#)

HISTORICKÝ VÝVOJ

- **ANTIKA** – PRÁVO ŘECKÉ A ŘÍMSKÉ – KUPNÍ SMLOUVA + VŠEOBECNÁ OSOBNOSTNÍ OCHRANA CTI
- **STŘEDOVĚK** – PRIVILEGIA A CECHOVNÍ PŘEDPISY – NADÁNÍ MÁ SLOUŽIT VŠEM
- **KNIHTISK** – VÝSADY VYDAVATELŮ A POSTUPNÉ PROSAZOVÁNÍ PŘIROZENOPRÁVNÍ TEORIE PŘINÁŠEJÍCÍ PRÁVA I AUTOROVI
- **1709** – ANGLICKÝ ZÁKON O AUTORSKÉM PRÁVU – COPYRIGHT
- **FRANCIE 1791-93** DEKRETY NA OCHRANU AUTORSKÝCH PRÁV K DÍLŮM DRAMATICKÝM A HUDEBNÍM
- **OSOBNOSTNÍ POJETÍ AUTORSKÉHO PRÁVA JAKO PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ**
– **PŘELOM 18. a 19. století** – Immanuel Kant, Johann Gottlieb Fichte, G.W.F. Hegel, Arthur Schopenhauer – OSOBNOSTNÍ A MAJETKOVÁ STRÁNKA PRÁVA JE SPOJENA, AUTORSKÉ PRÁVO JE NEPŘEVODITELNÉ, PŘÍPUSTNÁ JE POUZE PŘEVODITELNOST PRÁVA DÍLO UŽÍT

NAŠE ÚZEMÍ

- 1846-1895 – VYDÁN PRVNÍ CÍSAŘSKÝ PATENT, KTERÝ POPRVE VYTVOŘIL ZÁSADY OCHRANY DĚL LITERÁRNÍCH, HUDEBNÍCH A VÝTVARNÝCH PROTI MECHANICKÉMU ROZMNOŽOVÁNÍ A VEŘEJNÉMU PROVOZOVÁNÍ
- 1895-1926 – ZÁKON Č. 197/1885 Ř.Z., O PRÁVU PŮVODCOVSKÉM K DÍLŮM LITERÁRNÍM, UMĚLECKÝM A FOTOGRAFICKÝM – BYL RECEPČNÍ NORMOU PŘEVZAT V ROCE 1918 PRO ČSR
- 1926-1953 – ZÁKON Č. 218/1926 Sb., O PRÁVU AUTORSKÉM
- 1953 – 1965 – ZÁKON Č. 115/1953 Sb., O PRÁVU AUTORSKÉM – NOVÉ POLITICKOHOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY
- 1965-1989 – ZÁKON Č. 35/1965 Sb., O DÍLECH LITERÁRNÍCH, VĚDECKÝCH A UMĚLECKÝCH – SOCIALISTICKÁ PRÁVNÍ NORMA
- 1990 – NOVELA Č. 89/1990 Sb., 468/1991 Sb., 318/1993 Sb.,
- 2000 – zákon č. 121/2000 Sb.,

PŘEDMĚT PRÁVNÍ ÚPRAVY

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

- a) práva autora k jeho dílu,
- b) práva související s právem autorským:
  1. práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu,
  2. právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu,
  3. právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu,
  4. právo rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání,
  5. právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv,
  6. právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu,
- c) právo pořizovatele k jím pořízené databázi,
- d) ochranu práv podle tohoto zákona,
- e) kolektivní správu práv autorských a práv souvisejících s právem autorským.

AUTORSKÉ DÍLO

Autorské dílo

Předmětem práva autorského je dílo **literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké**, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti **autora** a je vyjádřeno v jakékoli **objektivně vnímatelné podobě** včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

ZNAKY DÍLA

- Objektivně nové ztvárnění skutečnosti
- Výsledek tvůrčí činnosti autora (právnícká osoba nikdy nemůže být autorem)
- Vyjádřený v podobě vnímatelné indiferentně od autora
- Pokud není přímo zákonem z množiny děl vyňat - § 3 – úřední dílo, výtvor tradiční lidové kultury

Zákonná definice

§ 2

Autorské dílo

(1) Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

(2) Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvozem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvozem a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují. Fotografie a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, které jsou původní ve smyslu věty první, jsou chráněny jako dílo fotografické.

Zákonná definice

(3) Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

(4) Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

(5) Sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo, výstava nebo jiný soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky podle odst. 1, je dílem souborným.

(6) Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

Autorství

§ 5

Autor

- (1) Autorem je fyzická osoba, která dílo vytvořila.
- (2) Autorem díla souborného je fyzická osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala nebo uspořádala; tím nejsou dotčena práva autorů děl do souboru zařazených.

§ 6

Zákonná domněnka autorství

Autorem díla je fyzická osoba, jejíž pravé jméno je obvyklým způsobem uvedeno na díle nebo je u díla uvedeno v rejstříku předmětů ochrany vedeném příslušným kolektivním správcem, není-li prokázán opak; to neplatí v případech, kdy je údaj v rozporu s jiným údajem takto uvedeným. Toto ustanovení se použije i tehdy, je-li toto jméno pseudonymem, pokud autorem přijatý pseudonym nevzbuzuje pochybnosti o autorově totožnosti.

Anonym

§ 7

Anonym a pseudonym

(1) Totožnost autora, jehož dílo bylo podle projevu jeho vůle zveřejněno bez udání jména (dílo anonymní), popřípadě pod krycím jménem nebo pod uměleckou značkou (dílo pseudonymní), není dovoleno bez jeho souhlasu prozradit.

(2) Dokud se autor díla anonymního nebo díla pseudonymního veřejně neprohlásí, zastupuje autora při výkonu a ochraně práv autorských k dílu vlastním jménem a na jeho účet osoba, která dílo zveřejnila, není-li prokázán opak; veřejného prohlášení autora není třeba, je-li jeho pravé jméno obecně známo.

Spoluautorství

§ 8

Spoluautoři

(1) Právo autorské k dílu, které vzniklo společnou tvůrčí činností dvou nebo více autorů do doby dokončení díla jako dílo jediné (dílo spoluautorů), přísluší všem spoluautorům společně a nerozdílně. Na újmu vzniku díla spoluautorů není, lze-li výsledky tvůrčí činnosti jednotlivých spoluautorů do díla odlišit, pokud tyto nejsou způsobilé samostatného užití.

(2) Spoluautorem není ten, kdo ke vzniku díla přispěl pouze poskytnutím pomoci nebo rady technické, administrativní nebo odborné povahy nebo poskytnutím dokumentačního nebo technického materiálu, anebo kdo pouze dal ke vzniku díla podnět.

Spoluautorství

(3) Z právních úkonů týkajících se díla spoluautorů jsou oprávněni a povinni všichni spoluautoři společně a nerozdílně.

(4) O nakládání s dílem spoluautorů rozhodují spoluautoři jednomyslně. Brání-li jednotlivý autor bez vážného důvodu nakládání s dílem spoluautorů, mohou se ostatní spoluautoři domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle soudem. Domáhat se ochrany práva autorského k dílu spoluautorů před ohrožením nebo porušením může i jednotlivý spoluautor samostatně.

(5) Není-li dohodnuto mezi spoluautory jinak, je podíl jednotlivých spoluautorů na společných výnosech z práva autorského k dílu spoluautorů úměrný velikosti jejich tvůrčích příspěvků, a nelze-li tyto příspěvky rozeznat, jsou podíly na společných výnosech stejné.